

**Česká školní inspekce
Moravskoslezský inspektorát**

INSPEKČNÍ ZPRÁVA

Čj. ČŠIT-636/18-T

Název	Základní škola Havířov-Město Gorkého 1/329 okres Karviná
Sídlo	Gorkého 1, 736 01 Havířov - Město
E-mail	reditelstvi@zsgh.cz
IČ	62331221
Identifikátor	600136396
Právní forma	Příspěvková organizace
Zastupující	Mgr. Igor Zařko
Zřizovatel	Statutární město Havířov
Místo inspekční činnosti	Gorkého 1, 736 01 Havířov - Město
Termín inspekční činnosti	20. 3. 2018 – 22. 3. 2018

Inspekční činnost byla zahájena předložením pověření k inspekční činnosti.

Předmět inspekční činnosti

Zjišťování a hodnocení podmínek, průběhu a výsledků vzdělávání poskytovaného základní školou a školní družinou podle příslušných školních vzdělávacích programů podle § 174 odst. 2 písm. b) zákona č. 561/2004 Sb., o předškolním, základním, středním, vyšším odborném a jiném vzdělávání (školský zákon), ve znění pozdějších předpisů.

Zjišťování a hodnocení naplnění školního vzdělávacího programu základní školy a jeho souladu s právními předpisy a příslušným rámcovým vzdělávacím programem podle § 174 odst. 2 písm. c) školského zákona, ve znění pozdějších předpisů. Hodnocení souladu školního vzdělávacího programu školní družiny s příslušnými ustanoveními školského zákona, ve znění pozdějších předpisů.

Charakteristika

Základní škola Havířov-Město Gorkého 1/329 okres Karviná (dále „škola“) vykonává činnost základní školy, školní družiny a školní jídelny. Organizace vykazuje prvky komunitní školy a je otevřená všem zákonným zástupcům žáků. Pravidelně organizuje množství aktivit, na kterých prezentuje svou činnost. Charakteristickým rysem školy je zařazení prvků ekologické výchovy do všech vzdělávacích oblastí. Je již 10 let členem Klubu ekologické výchovy a jeho pilotní školou. Ve školním roce 2017/2018 obhájila mezinárodní titul Ekoškola.

K termínu inspekční činnosti školu navštěvovalo 463 žáků v 18 třídách, z toho bylo 34 žáků se speciálními vzdělávacími potřebami a pro 12 z nich byly vypracovány individuální vzdělávací plány.

Veškeré aktivity škola prezentuje na přehledných webových stránkách www.zsgh.cz.

Hodnocení podmínek vzdělávání

Organizace vzdělávání, metody a formy výuky v základní škole odpovídají vzdělávacím potřebám žáků. Učební plán školního vzdělávacího programu pro základní vzdělávání „Škola pro život“ naplňuje škola se zřetelem k záměru všestranného rozvoje osobnosti žáků. Žáci se zájmem o pohybové aktivity a ekologii mohou navštěvovat nepovinné předměty tělesnou výchovu a seminář z přírodopisu. Disponibilní hodiny škola využila k posílení všech vzdělávacích oblastí. Výuka a další aktivity (návštěvy a organizace kulturních akcí, zapojení do projektů, sportovní akce, besedy, soutěže, dopravní výchova, aj.) podporují rozvoj kompetencí k učení a osvojení sociálních dovedností žáků.

Ředitel školy je ve funkci od roku 2005, využívá demokratický styl řízení, založený na každodenním osobním kontaktu s žáky, pedagogickými pracovníky a pravidelně se zákonnými zástupci. Systém řízení je efektivní a odpovídá velikosti a typu organizace. Strategie a plánování vychází z koncepčních záměrů rozvoje školy, kde jsou uvedeny krátkodobé i dlouhodobé cíle směřující do všech oblastí výchovně vzdělávacího procesu, což je přínosné pro rozvoj školy (například zlepšení kvality výuky, materiálních podmínek pro výuku, ve spolupráci se zřizovatelem zabezpečení vstupu do školy). Důraz klade na další vzdělávání pedagogických pracovníků (zaměřeno na vzdělávání v cizím jazyce a matematice, prevenci patologických jevů a kyberšikany, práci s žáky vyžadujícími speciální péči a další) a na působení školy v oblasti spolupráce se zákonnými zástupci žáků. Vytváří podmínky pro výměnu pedagogických zkušeností vychovatelek s vychovatelkami jiných školních družin ve městě. Všechny dokumenty, včetně výroční zprávy, podávají reálné informace o činnosti školy, podporují funkční organizování vzdělávacího procesu, realizaci školních vzdělávacích programů a zajišťují obousměrnou informovanost pracovníků školy, zákonných zástupců i zřizovatele.

Vzdělávání zajišťovalo 27 učitelů, 3 asistentky pedagoga a 3 vychovatelky ve školní družině. Zapojením do projektu „Společně k úspěchu“ mohla škola na poloviční úvazek zaměstnat školní speciální pedagožku. V době inspekční činnosti nesplňovala podmínky odborné kvalifikace pouze jedna učitelka, tato skutečnost neměla negativní vliv na kvalitu vzdělávání. Pedagogický sbor je zkušený, odborně na velmi dobré úrovni (jsou zastoupeny všechny aprobace) a má optimální věkové složení. Specializační studium absolvovali výchovná poradkyně, metodik prevence a koordinátorka environmentální výchovy.

Činnost školního poradenského pracoviště ve složení výchovná poradkyně, metodik prevence a školní speciální pedagožka je zaměřena především na prevenci a řešení

rizikových projevů chování, kariérové poradenství a cílená pozornost je věnována žákům se speciálními vzdělávacími potřebami. Výchovná poradkyně vede evidenci a dokumentaci žáků se speciálními vzdělávacími potřebami, věnuje se vyhledávání těchto žáků a jejich zařazení do speciálně pedagogické péče, zajišťuje poskytování podpůrných opatření v souladu s doporučeními školských poradenských zařízení. Speciální pedagožka se podílí na zpracování individuálních vzdělávacích plánů a efektivně poskytuje metodickou podporu pedagogům při práci s žáky. Velký důraz je kladen na pravidelnou spolupráci s třídními učiteli. Metodik prevence zpracoval funkční dokument Školní preventivní strategii. Pro žáky je ve spolupráci s externími organizacemi a odborníky na danou problematiku připravována řada vhodných aktivit formou besed, přednášek a projektů. Škola dlouhodobě spolupracuje např. s organizací AVE Český Těšín, ZIP Havířov, Nadačním fondem Nové Česko, Městskou policií Havířov, Křesťanskou akademií mladých, MUDr. Radimem Uzlem. V rámci primární prevence škola průběžně organizuje také řadu vlastních školních akcí, jejichž cílem je vytvořit pozitivní klima ve škole a přispět tím k omezení výskytu rizikových projevů chování. O tyto akce mají žáci velký zájem a jsou účinné. Žáci se také zapojují do sbírky Červená stužka a do práce v kroužcích (dramatický, dopravní, basketbal, výtvarný, volejbal, keramický a zdravotní tělesná výchova).

Vzdělávání žáků probíhá v kmenových a odborných učebnách (počítačová, jazyková, dřevodílna, cvičná kuchyňka, keramická dílna). K výuce tělesné výchovy žáci využívají tělocvičnu a venkovní sportovní areál. V jarních a letních měsících mohou učitelé vzdělávat žáky v nově vybudované venkovní učebně a školní zahradě. Vybavení učeben informačními a komunikačními technologiemi podporuje vzdělávání (interaktivní tabule, datové projektory, audiovizuální technika). Škola zajišťuje postupnou obnovu materiálního vybavení. Vnitřní prostory poskytují velmi dobré podmínky pro vzdělávání.

Školní družina má vyhrazené tři samostatné učebny ve třetím podlaží školy. Jsou vybaveny potřebným množstvím různých pomůcek, stavebnic a her. Starší pomůcky jsou postupně obnovovány a doplňovány. Ke své činnosti také využívá tělocvičnu, školní hřiště, školní zahradu a keramickou dílnu. Podmínky zájmového vzdělávání umožňují v plném rozsahu realizaci školního vzdělávacího programu. Zájmové vzdělávání ve školní družině navazuje na vzdělávací cíle základního vzdělávání (výtvarné a pracovní tvoření, sportovní akce aj.) a dále je rozvíjí.

Škola vytváří podmínky pro zdravý životní styl žáků i podmínky pro zajištění jejich bezpečnosti při vzdělávání a s ním přímo souvisejících činnostech. Podporuje tak jejich zdravý, psychický, sociální i fyzický vývoj. Žáci jsou pravidelně seznamováni s možnými riziky a poučováni o bezpečnosti a ochraně zdraví a požární ochraně. Ke zvýšení bezpečnosti žáků přispěla v roce 2014 realizace elektronického zabezpečení budovy proti vniknutí cizích osob.

Zdravé stravovací návyky žáků jsou podporovány zapojením školy do projektů „Ovoce do škol“ a „Mléko do škol“. Žáci jsou vedeni k upevnování praktických návyků v oblasti zdravého stravování a zdravého životního stylu v některých předmětech a to zejména v prvouce, přírodovědě, přírodopise, výchově ke zdraví. Vybrané skupině žáků ze sociálně znevýhodněného prostředí škola zajistila dotované stravování v rámci „Projektu sociálního rozvoje stravovacích služeb ZŠ Gorkého, Havířov“, plně financovaného sponzorským finančním darem. Na základě požadavků zákonných zástupců žáků o dietní stravování je pro dva žáky školy zajišťováno dietní stravování jinou právnickou osobou.

Hlavním zdrojem financování školy byly prostředky poskytnuté ze státního rozpočtu na přímé výdaje na vzdělávání, rozvojové projekty, vlastní zdroje a příspěvek z rozpočtu zřizovatele. Finanční prostředky škola použila v souladu s účelem, na který byly přiděleny.

Hodnocení průběhu vzdělávání

Hospitační činnost proběhla u všech pedagogů ve všech třídách základní školy a všech odděleních školní družiny.

Četnější byly hospitace v českém a cizím jazyce. Hodiny českého jazyka byly promyšlené, vhodné střídání činností a účelné využití pohybových aktivit, her, dramatizace a motivačních prvků přispívalo na prvním stupni k udržení aktivity a zájmu žáků v průběhu celé vyučovací hodiny. Na druhém stupni byli žáci vedeni k přemýšlení, k vyjádření vlastního názoru, diskuzi, učitelé vytvářeli prostor pro vlastní řečové projevy žáků. Ve všech hodinách bylo učivo efektivně propojeno s reálnými situacemi, byly uváděny konkrétní příklady a aktuální situace z běžného života. Převládala frontální forma výuky, na prvním stupni byla optimálně doplněna prací žáků ve skupině, která jim umožňovala předávat si nápady a zkušenosti s vlastním učením. Ve většině hodin chybělo individuální hodnocení žáka, zhodnocena byla v závěru pouze práce třídy jako celku. V anglickém jazyce na prvním stupni se častěji uplatnil samostatný projev žáků (pozdravy, společné opakování po učitelce), čímž se rozvíjely komunikační dovednosti žáků. Učitelky se snažily upevňovat správnou výslovnost a ve značném rozsahu používaly při vedení hodiny pokyny v angličtině. V anglickém a německém jazyce na druhém stupni byl kladen důraz především na upevnění slovní zásoby a gramatických jevů. Porozumění čtenému a poslechovému textu bylo vhodně propojeno s reáliemi studovaného jazyka. Méně pozornosti bylo věnováno rozvoji komunikačních dovedností žáků. Aktivní zapojení žáků do výuky podpořilo zařazení interaktivních cvičení, her a kladení problémových otázek. Osvojené gramatické jevy a slovní zásobu žáci procvičovali také formou samostatné práce. Přestože měli někteří žáci s vypracováním cvičení problémy, nebyla ve výuce při kontrole využita práce s chybou, učitelé neposkytovali žákům průběžnou zpětnou vazbu na jejich práci v hodině. Na obou stupních kromě učebnic a pracovních listů byly efektivně využívány také audionahrávky, videonahrávky, interaktivní tabule.

V ostatních předmětech, u všech učitelů, byla patrná snaha vycházet při své činnosti z dosavadních zkušeností a znalostí žáků. Byly na ně kladeny jasné a věkově přiměřené požadavky. Metody a formy výuky byly vhodně zvoleny vzhledem k vývojovým předpokladům žáků a stanoveným cílům. Při vzdělávání učitelé funkčně využívali zrekonstruované odborné učebny, prostředky informačních a komunikačních technologií a uplatňovali pozitivní motivaci. Podporovali aktivitu a tvořivost žáků, poskytovali jim dostatečný prostor pro seberealizaci a rozvoj přirozeného nadání ve všech dílčích oblastech. Průběžné hodnocení ze strany vyučujících bylo pravidelnou součástí vzdělávání. Uplatněny byly mezipředmětové vztahy, byly připomínány vztahy probíraného učiva k reálným životním situacím a k jejich využití v každodenní praxi. Ve sledovaných hodinách převládala frontální výuka, která byla v některých hodinách doplňovaná samostatnou prací žáků. Žáci vhodným způsobem používali odpovídající pomůcky a výukové materiály, zejména pracovní listy připravené vyučujícími. Vzájemné hodnocení žáků a sebehodnocení ve výuce nebylo téměř využíváno, i když se v některých případech nabízelo. Stejně tak závěrečné hodnocení ze strany pedagoga bylo využito jen formálně. Ve dvou třídách s integrovanými žáky působily vedle učitelů i asistentky pedagoga, což usnadňovalo individuální přístup k jednotlivým žákům při výchově a vzdělávání. Kooperace asistentek pedagoga a učitelů ve třídách byla na dobré úrovni. Ve vyučovacích

hodinách panovala přátelská atmosféra. Byl navozen pocit důvěry a bezpečí. Téměř ve všech hodinách se učitelům dařilo aktivně zapojit žáky do nabízených aktivit. V hospitovaných přírodovědných předmětech učitelé zařazovali prvky ekologické výchovy. Například žáci sami objevovali negativní a pozitivní vlivy člověka na krajinu, jmenovali některé chráněné živočichy a po zhlednutí pokusu k učivu o tlaku, poznali praktické využití hydraulických strojů při zpracování druhotných surovin.

Školní družina nabízela žákům činnosti posilující jejich sebepojetí, sebevědomí a úspěšně je motivovala k zájmovému vzdělávání. Převažovala přátelská atmosféra se vzájemnou důvěrou. Aktivity žákům vychovatelky účelně organizovaly, střídaly se volné, odpočinkové a výtvarné činnosti. Režimové momenty zvládaly vychovatelky v klidu, s respektováním osobnosti žáků. Zjevné bylo příznivé sociální klima během všech aktivit. Žákům se speciálními vzdělávacími potřebami poskytují asistentky pedagoga potřebnou péči i ve školní družině.

Hodnocení výsledků vzdělávání

Pro hodnocení výsledků vzdělávání žáků základní škola stanovila pravidla, která jsou součástí školního řádu. Vyučující získávají přehled o znalostech jednotlivých žáků a výsledcích vzdělávání prostřednictvím běžných hodnotících nástrojů. Jedná se hlavně o ústní zkoušení, písemné práce a testy vytvořené školou, krátkodobé a dlouhodobé projekty, pozorování, aktivitu žáků ve výuce a rozhovory. Výsledky žáků vyučující prezentují v rámci jednání pedagogické rady a účelně stanovují další postup omezující neúspěšnost žáků. O výsledcích vzdělávání a další činnosti škola informuje zákonné zástupce žáků prostřednictvím žakovských knížek, elektronického systému Bakaláři, pravidelných třídních schůzek a při osobních setkáních ve škole. Učitelé motivují žáky k dosahování co nejlepších výsledků podle jejich schopností a možností. V rámci přípravy žáků na přijímací zkoušky na střední školy vyučující matematiky v devátých ročnících organizují potřebné doučování.

Ve školním roce 2016/2017 z celkového počtu 448 žáků prospělo s vyznamenáním 244 žáků, 198 žáků prospělo a 6 žáků neprospělo. U přijímacího řízení na střední školy v oborech vzdělání s maturitní zkouškou uspělo 23 žáků a 16 žáků v oborech vzdělání s výučním listem. Na víceletá gymnázia bylo přijato 9 žáků. Odchod většího počtu žáků na víceletá gymnázia se negativně projevuje na dalším vzdělávání žáků.

Nejčastěji řešeným problémem v oblasti chování byla ve školním roce 2016/2017 neomluvená absence, která se týkala 14 žáků (424 neomluvených hodin), u 3 žáků bylo podezření na skryté záškoláctví (30 hodin), ve 4 případech se jednalo o výskyt agresivního chování, u 2 případů o kyberšikanu a 6 žáků mělo sníženou známku chování.

Žáci se zapojují do celé řady soutěží a projektů, které rozvíjejí jejich schopnost kreativity, samostatnosti, komunikačních a sociálních dovedností. V školním roce 2016/2017 byli úspěšní ve školních kolech sportovních, společenskovedních a přírodovědných soutěží a předmětových olympiádách. Uspěli i v soutěžích regionálního významu. Přehledně jsou výsledky žáků prezentovány ve výroční zprávě.

Školní družina průběžně koordinuje svou práci se školou a umožňuje tak žákům intenzivněji rozvíjet své zájmy. Mnohé činnosti žáků propojují aktivity školní družiny a zájmových útvarů školy s výchovným a vzdělávacím působením školy (výtvarné a pracovní tvoření, sportovní akce aj.) a při kterých si žáci prakticky ověřují získané dovednosti a kompetence.

Základní škola při vzdělávání žáků spolupracuje především se zřizovatelem a školskou radou, které předkládá dokumenty k seznámení a schválení, informuje ji o svých záměrech a aktivitách. Intenzivně spolupracuje např. se školskými poradenskými pracovišti, odborem sociálně právní ochrany dětí, městskou knihovnou, policií a s havířovskými školami. Příkladná je spolupráce se sdružením rodičů. Zákonní zástupci organizují víkendové školní akce pro rodiče (výroba keramiky, výroba vánočních ozdob), organizují jarmarky a pomáhají s organizací soutěží. Přispívají finančně na chod kroužků. Spolupráce s partnery a dalšími subjekty vede k obohacení života školy a postupnému zlepšování vzdělávacích podmínek.

Závěry

Hodnocení vývoje

- Od poslední inspekční činnosti v roce 2013 se zvýšilo zabezpečení školy proti vniknutí cizích osob.
- Vzrostla odborná kvalifikovanost pedagogického sboru.
- Zlepšily se materiální a prostorové podmínky (vybudovala se venkovní učebna, revitalizovala se školní zahrada, zrekonstruovala se učebna fyziky a chemie, všechny učebny byly vybaveny didaktickou technikou).

Silné stránky

- Vzájemná výměna pedagogických zkušeností mezi vychovatelkami školních družin ve městě.
- Příkladná spolupráce se sdružením rodičů je pro školu přínosná (organizace jarmarků, soutěží a víkendových akcí, finanční podpora činností kroužků).
- Zapojení žáků do zájmových útvarů a soutěží vede k dalšímu rozvoji vědomostí, dovedností a postojů.
- Učitelé vytvářejí vhodné příležitosti a účinně využívají různorodé aktivity k podpoře osobnostního a sociálního rozvoje žáků.

Slabé stránky a/nebo příležitosti ke zlepšení

- Nedostatečné shrnutí probraného učiva v závěru vyučovacích hodin.
- Chybějící práce s chybou.
- Minimální využití individuálního a vzájemného hodnocení a sebehodnocení.

Doporučení pro zlepšení činnosti školy

- Obohatit vzdělávací proces o hodnotící prvky a o práci s chybou.

Seznam dokladů, o které se inspekční zjištění opírají

1. Elektronický výpis z rejstříku škol a školských zařízení ze dne 7. 3. 2018
2. Školní vzdělávací program pro základní vzdělávání „Škola pro život“ s platností od 1. 9. 2007

3. Vzdělávací program školní družiny při základní škole na ulici Gorkého v Havířově s platností od 1. 9. 2016
4. Jmenování na vedoucí pracovní místo ředitele základní školy ze dne 1. 6. 2012
5. Výroční zpráva o činnosti školy za školní rok 2016/2017 ze dne 9. 10. 2017
6. Školní preventivní strategie 2015-2020
7. Minimální preventivní program pro školní rok 2017/2018, Plán práce školního metodika prevence ze dne 15. 9. 2017
8. Závěrečná zpráva o plnění Minimálního preventivního programu za školní rok 2016/2017 ze dne 30. 6. 2017
9. Koncepce rozvoje školy 2012-2018 ze dne 2. 4. 2012
10. Plán práce na rok 2017–2018 ze dne 31. 8. 2017 (Rámcový plán dalšího vzdělávání pedagogických pracovníků pro školní rok 2017/2018, Plán personálního rozvoje pedagogických pracovníků školy)
11. Pedagogické rady školní rok 2017/2018
12. Školní řád včetně pravidel hodnocení chování a výsledků vzdělávání žáků platný od 1. 9. 2017
13. Vnitřní řád školní družiny ze dne 1. 9. 2016
14. Rozvrh hodin jednotlivých tříd k termínu inspekční činnosti
15. Třídní knihy všech tříd k termínu inspekční činnosti
16. Deník kontrol školní rok 2017/2018
17. Hospitační záznamy ředitele školy školní rok 2017/2018
18. Školní matrika základní školy ve školním roce 2017/2018 k termínu inspekční činnosti
19. Personální dokumentace pedagogických pracovníků školy – doklady o dosaženém vzdělání, doklady o účasti na dalším vzdělávání pedagogických pracovníků
20. Dokumentace k výchovnému poradenství školní rok 2017/2018
21. Seznam žáků se speciálními vzdělávacími potřebami vedený ve školním roce 2017/2018
22. Výše ukazatelů v oblasti přímých výdajů na vzdělávání na rok 2017 čj. MSK 142923/2017 ze dne 26. 10. 2017
23. Údaje o finančním vypořádání dotací poskytnutých ze státního rozpočtu v roce 2017 ze dne 10. 1. 2018
24. Výkaz zisku a ztráty sestavený ke dni 31. 12. 2017 ze dne 2. 2. 2018
25. Rozpočtové úpravy VII. na rok 2017 – usn. č. 870/22ZM/2017 ze dne 19. 12. 2017 (příspěvek z rozpočtu zřizovatele na provoz)
26. Rozhodnutí o poskytnutí dotace č. 16_022/003225-01, čj. MSMT-35669/2016-6 (projekt „Společně k úspěchu“)
27. Dokumentace k průběhu a výsledkům vzdělávání ve školní družině ve školním roce 2017/2018
28. Dokumentace k zajištění bezpečnosti a ochrany zdraví žáků za rok 2017 a 2018 k termínu inspekční činnosti
29. Dokumentace a doklady školní jídelny za rok 2017 a 2018 k termínu inspekční činnosti

Poučení

Podle § 174 odst. 11 školského zákona může ředitel školy podat připomínky k obsahu inspekční zprávy České školní inspekci, a to do 14 dnů po jejím převzetí. Případné připomínky zašlete na adresu Česká školní inspekce, Moravskoslezský inspektorát, Matiční 20, 702 00 Ostrava, případně prostřednictvím datové schránky (g7zais9) nebo na e-podatelnu csi.t@csicr.cz s připojením elektronického podpisu, a to k rukám ředitelky inspektorátu.

Inspekční zprávu společně s připomínkami a stanoviskem České školní inspekce k jejich obsahu zasílá Česká školní inspekce zřizovateli a školské radě. Inspekční zpráva včetně připomínek je veřejná a je uložena po dobu 10 let ve škole nebo školském zařízení, jichž se týká, a v místně příslušném inspektorátu České školní inspekce. Zároveň je zpráva zveřejněna na webových stránkách České školní inspekce a v informačním systému InspIS PORTÁL.

Složení inspekčního týmu a datum vyhotovení inspekční zprávy

Mgr. Irena Křiváková, školní inspektorka

Mgr. Irena Křiváková v. r.

Mgr. Josef Navrátil, školní inspektor

Mgr. Josef Navrátil v. r.

Mgr. Jiří Crhonek, školní inspektor

Mgr. Jiří Crhonek v. r.

Mgr. Šárka Šustková, školní inspektorka

Mgr. Šárka Šustková v. r.

Ing. Pavel Hon, kontrolní pracovník

Ing. Pavel Hon v. r.

V Novém Jičíně

Datum a podpis ředitele školy potvrzující projednání a převzetí inspekční zprávy

Mgr. Igor Zaťko, ředitel školy

.....

V Havířově